

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7Co/52/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7714209362
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7714209362.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci navrhovateľa I. M., nar. XX.XX.XXXX, bývajúceho v F. na L. ul. č. XXX, proti odporcom v 1. rade Mgr. U. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. č. X, a v 2. rade R. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. X, obaja právne zastúpení JUDr. Danielom Finkom, advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom v Humennom na Valaškovskej ul. č. 21, v konaní o určenie výživného pre plnoleté dieťa, o odvolaní odporcov v 1. a 2. rade proti uzneseniu Okresného súdu Michalovce č.k. 12C 53/2014-104 zo dňa 08.09.2015 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie v napadnutom výroku o trovách konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zastavil konanie a vyslovil, že navrhovateľ nemá právo na náhradu trov konania a odporcov v 1. a 2. rade náhradu trov konania nepriznáva.

V zákonom stanovenej lehote podali proti výroku o trovách konania odporcovia v 1. a 2. rade odvolanie z dôvodu, že súd prvého stupňa nesprávne právne vec posúdil a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Návrh na začatie konania bol podaný špekulatívne a v rozpore s dobrými mravmi. Zastávali názor, že ich vyživovacia povinnosť voči navrhovateľovi zanikla, preto bol návrh podaný neoprávnene a zo zisťovaných dôvodov. Uviedli, že navrhovateľ prerušil štúdium na vysokej škole zo zdravotných dôvodov, nakoľko trpí vážnou duševnou chorobou a nie je schopný zvládať a dokončiť štúdium na vysokej škole. Poukázali na skutočnosť, že navrhovateľ podal prihlášku na vysokú školu až niekoľko rokov po ukončení strednej školy, pričom odmietal chodiť do zamestnania a privyrobiť si občasnými brigádami. O navrhovateľa sa starali, avšak navrhovateľ sa voči nim aj ostatným členom domácnosti správal agresívne a mladšieho brata týral a šikanoval. Z dôvodu atakov navrhovateľa, boli nútení utiecť z vlastného domu a opustiť spoločnú domácnosť, nakoľko nebolo možné znášať psychické a fyzické útoky navrhovateľa. Uviedli, že navrhovateľ odmietol užívať predpísané lieky a bol opakovane hospitalizovaný v psychiatrickej nemocnici v Michalovciach, pričom jeho pobyty boli ukončené predčasne pred dokončením liečby, keďže navrhovateľ liečbu na vlastnú žiadosť ukončil. Navrhovateľ podľa ich názoru nemá záujem nájsť si vlastný zdroj príjmu a stav, kedy mu výživu poskytujú vlastní rodičia mu vyhovuje. Pokiaľ navrhovateľ začal študovať na vysokej škole bolo mu to umožnené len z dôvodu, že mu jeho starý otec MUDr. P. M. vystavil potvrdenie lekára k prihláške na vysokú školu, nakoľko jeho obvodný lekár by mu takéto potvrdenie nikdy nevydal. Zdôraznili, že v danom prípade nie je možné aplikovať ust. § 150 ods. 1 O.s.p. za situácie, keď navrhovateľ podal návrh výslovne zo špekulatívnych dôvodov a v rozpore s dobrými mravmi v čase, keď ich vyživovacia povinnosť voči navrhovateľovi zanikla. Súd prvého stupňa mal pri rozhodovaní o trovách konania aplikovať ust. § 146 ods. 2 O.s.p., pretože navrhovateľ procesne zaviniel zastavenie konania a návrh nepodal dôvodne. Nesúhlasili s tvrdením súdu, že pred podaním návrhu na začatie konania odmietali prispievať na výživu navrhovateľa. Navrhovateľ nemal záujem pracovať, aj keď schopný pracovať bol. Navrhli uznesenie v napadnutom výroku zmeniť a priznať im náhradu trov konania od navrhovateľa resp. uznesenie v napadnutom výroku zrušiť a v rozsahu zrušenia vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu odporcov v 1. a 2. rade uviedol, že na prijímacie pohovory na vysokú školu ho sprevádzali obaja odporcovia. Poprel tvrdenia, že sa voči odporcom a ostatným členom domácnosti správal agresívne a v dôsledku toho boli odporcovia nútení opustiť spoločnú domácnosť. Odporcovia v 1. a 2. rade neutiekli, ale odišli pracovať do Českej republiky. V roku 2014 bol prijatý na vysokoškolské štúdium, pričom lekárske potvrdenie mu vystavil MUDr. Z. P., a teda nie jeho starý otec ako to tvrdia odporcovia v odvolaní. Zastával názor, že odporcovia majú veľmi dobrý životný štandard. Navrhol uznesenie v napadnutej časti potvrdiť ako vecne správne.

Výrok o zastavení konania nebol odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť, preto nebol predmetom preskúmania zo strany odvolacieho súdu (ust. § 206 ods. 3 O.s.p.)

Podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p., ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Podľa ust. § 150 ods. 1 O.s.p. ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Náhrada trov konania je procesnou povinnosťou, ktorej obsahom je záväzok na zaplatenie sumy, ktorá sa úplne alebo sčasti zhoduje s trovami zaplatenými iným účastníkom, štátom alebo iným subjektom občianskeho súdneho konania. Dôvodom na uloženie náhrady trov konania je výsledok konania, zavinenie niektorých trov alebo náhoda, ktorá trovy konania spôsobila. Zásadne sa uhrádzajú trovy účelne vynaložené na uplatňovanie alebo bránenie práva. Len výnimočne nemusí súd úspešnému účastníkovi priznať náhradu trov konania celkom alebo sčasti, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 150 O.s.p.. Práve citované ustanovenie § 150 O.s.p. umožňuje súdu, aby v rámci svojho uváženia v medziach tohto zákonného ustanovenia celkom alebo sčasti nepriznal náhradu trov konania alebo plnú náhradu trov konania tomu účastníkovi, ktorému inak patrí ich náhrada. Dôvodom na použitie uvedeného ustanovenia môžu byť len okolnosti hodné osobitného zreteľa, ktoré zákon (Občiansky súdny poriadok) neuvádza ani exemplifikatívne, čo však neznamená, že tým vytvára priestor na voľnú úvahu súdu. Pri skúmaní, či existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, treba prihliadnuť na osobné, zárobokové, majetkové a iné pomery účastníkov, procesný postoj účastníkov, a to na oboch stranách sporu, okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nárokov, pričom hranice sudcovskej úvahy sú dané účelom právnej úpravy náhrady trov konania, ktorá jej nepriznanie úspešnému účastníkovi pripúšťa len ako výnimku zo všeobecného procesného princípu zodpovednosti za výsledok sporového konania (§ 142 ods. 1 O.s.p.).

Preskúmaním obsahu spisu dospel odvolací súd k záveru, že súd prvého stupňa vec správne právne posúdil, keď pri rozhodovaní o trovách konania aplikoval ust. § 150 ods. 1 O.s.p.. V danom prípade by síce v zmysle ust. § 146 ods. 2 O.s.p. mala povinnosť nahradiť trovy konania postihovať navrhovateľa, ktorý späťvzatím návrhu na začatie konania z procesného hľadiska zavinil zastavenie konania, avšak odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že tu sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa odôvodňujúce nepriznanie náhrady trov konania odporcom v 1. a 2. rade. Odvolací súd zohľadnil celý komplex okolností daného prípadu a dospel k záveru, že aplikácia ust. § 150 ods. 1 O.s.p. je dôvodná a to vzhľadom na charakter predmetnej veci, blízky rodinný vzťah medzi účastníkmi konania (vzťah rodiča - syn) a taktiež na skutočnosť, že odporcovia neprispievali na výživu navrhovateľa, v dôsledku čoho navrhovateľ podal návrh na začatie konania. Skutočnosť, že odporcovia si voči navrhovateľovi neplnili zákonnú vyživovaciu povinnosť preukazuje aj nariadenie predbežného opatrenia uznesením Okresného súdu Michalovce č.k. 12C 53/2014-22 zo dňa 14.08.2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach č.k. 7Co 60/2014-62 zo dňa 06.11.2014, ktorým boli odporcovia v 1. a 2. rade zaviazaní

prispievať na výživu navrhovateľa každý sumou 60 Eur. Pokiaľ ide o odvoláciu námietku odporcov v 1. a 2. rade, že ich vyživovacia povinnosť voči navrhovateľovi zanikla, odvolací súd uvádza, že samotné ukončenie alebo prerušenie štúdia navrhovateľa nemožno bez zistenia ďalších skutočností týkajúcich sa schopností dieťaťa samostatne sa živiť vyhodnotiť tak, že vyživovacia povinnosť zo strany rodičov automaticky zanikla a to predovšetkým v prípade zhoršeného zdravotného stavu dieťaťa, ktorý mu znemožňuje pokračovať v príprave na budúce povolanie resp. získať nejaký príjem. Práve rodičia sú povinní postarať sa o dieťa, i keď plnoleté, ale neschopné z hľadiska zdravotného stavu zabezpečiť si úradné záležitosti alebo zdroj príjmu. Aj z týchto dôvodov nemožno podanie návrhu na začatie konania zo strany navrhovateľa považovať za špekulatívne a odporujúce dobrým mravom ako to tvrdia odporcovia. Odvolací súd vzal pri rozhodovaní o trovách konania do úvahy zistené majetkové pomery navrhovateľa a odporcov v 1. a 2. rade a dospel k záveru, že nepriznanie náhrady trov konania nebude predstavovať značný zásah do majetkovej sféry odporcov v 1. a 2. rade. Navrhovateľ totiž na rozdiel od odporcov nemá žiaden príjem, žije u starých rodičov, ktorí o neho zabezpečujú starostlivosť, pričom v tomto štádiu konania nebolo preukázané, že je schopný sám sa živiť.

Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutom výroku o trovách konania ako vecne správne podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p..

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, že účastníkom náhradu trov konania nepriznal, pretože odporcovia v 1. a 2. rade neboli v konaní úspešní a navrhovateľovi žiadne trovy konania nevznikli. (ust. § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.